

Klinkers en medeklinkers.

Er zijn twee soorten letters: klinkers en medeklinkers.
 Klinkers kun je roepen, medeklinkers niet.
 Klinkers: a, e, i, o, u, y
 Medeklinkers: b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, z

1. Kleur in de volgende woorden de medeklinkers rood en de klinkers groen

s	p	e	e	l					
w	o	r	s	t	e	n			
t	o	f	f	e					
s	p	e	l	l	e	t	j	e	s
p	l	e	z	i	e	r	i	g	
p	o	e	t	s	e	n			
p	r	e	t						
t	h	u	i	s					

2. Welke klinker kun je invullen op de stippenlijn? Schrijf de woorden die kunnen op.

- l ... s _____
- sl ... k _____
- k ... st _____
- b ... l _____
- v ... l _____

3. Schrijf de letters van het alfabet. Kleur de klinkers groen en de medeklinkers rood.

Ons alfabet heeft letters.
 De letterszijn onze klinkers.
 De letters zijn onze medeklinkers.

Rijmwoorden.

Rijmwoorden zijn woorden die hetzelfde klinken.

Ze hebben een gelijke klank.

Rijmen kan:

- op het einde: **zus, bus, kus, lus, dus, mus**
- in het begin: **wie, wat, waar, Wim, wil, wonen**

1. Welke woorden rijmen? Verbind wat bij elkaar hoort.

taart	☐	☐	druif
woord	☐	☐	baard
maan	☐	☐	zwaan
huis	☐	☐	stok
hok	☐	☐	muis
duif	☐	☐	koord
kast	☐	☐	wast

2. Kleur de hokjes van de woorden die rijmen op het eerste woord.

poes	groet	Loes	moes	pas	hoes
kaart	taart	vaart	baard	haard	laat
veel	speel	baal	deel	geel	beet
kuis	kaas	luis	kous	muis	huis
mand	zand	mond	land	hond	hand
sneeuw	nieuw	slee	meeuw	leeuw	kieuw

3. Zoek de rijmwoorden in het kader. Geef ze telkens dezelfde kleur.

boot	zoen	laat	huis	kraal	zwaar
man	stok	groet	stoom	kuil	sloot
buis	leuk	staal	praat	beuk	boom
rok	buil	kan	stoet	groen	haar

4. Zoek bij elk woord twee rijmwoorden.

plant: _____

buis: _____

schuur: _____

schaap: _____

raar: _____

Tweeklanken.

Twee verschillende klinkers kunnen samen een nieuwe klank vormen

i + e = ie in lief o + u = ou in koud

o + e = oe in boek a + u = au in pauw

e + u = eu in leuk e + i = ei in zeil

u + i = ui in uil

Let op ook → i + j = ij in kijk

Soms vormen zelfs drie of meer klinkers samen een nieuwe klank.

aa + i = aai in haai ee + u = eeu in leeuw

oe + i = oei in groei ie + u = ieu in nieuw

oo + i = ooi in kooi

1. Zoek telkens vier woorden met de juiste klank.

met eu: _____

met oei: _____

met oe: _____

met eeuw: _____

met ui: _____

2. Kleur de woorden die echt bestaan.

nui	maai	noeit	nie	nieuw	snieuw
snui	sneeuw	snoeit	snie	snooi	snoe
bui	beeuw	boeit	beu	booi	boe
buil	kieuw	koeit	kie	kooi	koe
luik	leeuw	kuil	lie	leuk	loe

3. Maak gekke zinnen.

Vervang in deze zin alle klinkers door 'oe'. **Ze klimt in een dikke boom.**

Vervang in deze zijn alle klinkers door 'eu'. **De mier is zeer sterk.**

Vervang in deze zijn alle klinkers door 'ui'. **Wat was dat nou?**

Klankgroepen.

Als je woorden klappt, verdeel je ze in klankgroepen.

Er bestaan woorden met:

- één klankgroep: poes
- twee klankgroepen: spelen (boogjes)
- drie klankgroepen: danseres (boogjes)

en zelfs van vier en meer klankgroepen.

1. Verdeel deze woorden in klankgroepen door boogjes te zetten.

groenten

gebouw

wortel

bordveger

beesten

droevig

voeten

leuke

lampen

schilder

automaat

hartendief

2. Lees de woorden en hak ze in klankgroepen. Kleur dan hoeveel groepen je hebt.

kort

tafellaken

frietzak

leuk

langste

fietsbel

dozen

wortelen

kampioen

zee

3. Lees de zinnen en duidt in elke zin de klankgroepen aan met boogjes.

Op de speelplaats loopt het vol kinderen.

De meester is vandaag goed gezind.